

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΕΩΣ
 ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
 ΠΕΜΠΤΗ 25 ΜΑΪΟΥ 2006
 ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ-ΛΥΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ 1^ο

A. Θεωρία (Σχολικό Βιβλίο, Σελίδα 30. Κανόνες Παραγώγισης)

Θεωρούμε την συνάρτηση $F(x)=c.f(x)$, για την οποίαν ισχύει:
 $F(x+h)-F(x)=c.f(x+h)-c.f(x)=c.(f(x+h)-f(x))$, όπου x στο πεδίο ορισμού τής f και $h \in \mathbb{R}$.
 Για $h \neq 0$, έχουμε:

$$\frac{F(x+h)-F(x)}{h} = \frac{c.(f(x+h)-f(x))}{h} = c. \frac{f(x+h)-f(x)}{h}.$$

Γνωρίζουμε: $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{F(x+h)-F(x)}{h} = F'(x)$ (1), και $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h)-f(x)}{h} = f'(x)$ (2)

Επομένως,

$$F'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{F(x+h)-F(x)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \left[c. \frac{f(x+h)-f(x)}{h} \right] = c. \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h)-f(x)}{h} = c.f'(x).$$

Συνεπώς, $F'(x) = (c.f(x))'$, και $F'(x) = c.f'(x)$. Άρα: $(c.f(x))' = c.f'(x)$

B. α) Θεωρία (Σχολικό Βιβλίο, Σελίδα 142. Ασυμβίβαστα ενδεχόμενα)

Δύο Ενδεχόμενα A και B λέγονται Ασυμβίβαστα, όταν $A \cap B = \emptyset$

β) Θεωρία (Σχολικό Βιβλίο, Σελίδα 16.)

Μία συνάρτηση f , με πεδίο ορισμού A , λέγεται συνεχής, εάν για κάθε $x_0 \in A$ ισχύει

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0).$$

- Γ. α → Σωστό
- β → Σωστό
- γ → Λάθος
- δ → Λάθος

ΘΕΜΑ 2^ο

α) Από τον δεδομένον πίνακα προκύπτει, ότι $v_1 = a+4$, $v_2 = 5.a+8$, $v_3 = 4.a$, $v_4 = a-1$, $v_5 = 2.a$, ενώ είναι $v_1 + v_2 + v_3 + v_4 + v_5 = 50$, δηλαδή: $(a+4) + (5.a+8) + 4.a + (a-1) + 2.a = 50 \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow 13.a+11=50 \Leftrightarrow 13.a=39 \Leftrightarrow \mathbf{a=3}$

Λαμβάνοντας υπ' όψη την ανωτέρω τιμή τού a , και για να απαντήσουμε στα επόμενα ερωτήματα, ανακατασκευάζουμε τον πίνακα δεδομένων, δημιουργώντας μία στήλη για το γινόμενο $x_i.v_i$ (για την εύρεση τής μέσης τιμής), και μία στήλη για την αθροιστική συχνότητα N_i (για την εύρεση τής διαμέσου):

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

x_i	v_i	$x_i.v_i$	N_i
0	7	0	7
1	23	23	30
2	12	24	42
3	2	6	44
4	6	24	50
Σύνολο	50	77	

β) Για τον υπολογισμό τής μέσης τιμής \bar{x} , παίρνουμε τον τύπο $\bar{x} = \frac{\sum x_i \cdot \nu_i}{\nu} = \frac{77}{50} = 1,54$

γ) Επειδή έχουμε 50 παρατηρήσεις, η διάμεσος δ ισούται με το ημίαθροισμα τής 25^{ης} και τής 26^{ης} παρατήρησης (εφ’ όσον βεβαίως έχουμε γράψει τις παρατηρήσεις κατ’ αύξουσα σειρά, όπως έχει ήδη γίνει στον παραπάνω πίνακα):

$$\delta = \frac{25\eta\text{παρατήρηση} + 26\eta\text{παρατήρηση}}{2} \text{ (από την στήλη } N_i) = \frac{1+1}{2} = 1$$

δ) Με την προϋπόθεση, ότι ο μαθητής επιλέγεται τυχαία, ορίζουμε A το ενδεχόμενο ο επιλεγόμενος μαθητής να έχει διαβάσει τουλάχιστον 3 βιβλία.

Τότε, από τον κλασσικό ορισμό τής πιθανότητας, έχουμε: $P(A) = \frac{N(A)}{N(\Omega)} = \frac{\nu_4 + \nu_5}{\nu} = \frac{2 + 6}{50} = 0,16 = 16\%$

ΘΕΜΑ 3^ο

Έστω Ω ο δειγματικός χώρος τού πειράματος τύχης , ο οποίος αποτελείται από τα αγόρια και από τα κορίτσια τού χορευτικού ομίλου.

Έστω ακόμη A το ενδεχόμενο να επιλεγεί αγόρι, και K το ενδεχόμενο να επιλεγεί κορίτσι.

Συμφώνως προς την εκφώνηση τού προβλήματος, είναι: $N(A)=x$, $N(K)=(x+4)^2$, και $N(\Omega)=x+(x+4)^2$.

Προφανώς, πρέπει να είναι $x>0$.

α) Η πιθανότητα να επιλεγεί αγόρι είναι (κλασσικός ορισμός πιθανότητας): $P(A) = \frac{N(A)}{N(\Omega)} = \frac{x}{x + (x + 4)^2} = \frac{x}{x^2 + 9x + 16}$, με $x>0$. Πρέπει, βεβαίως, να είναι $0 \leq P(A) \leq 1$, δηλαδή $0 \leq \frac{x}{x + (x + 4)^2} \leq 1$, σχέση η οποία ισχύει, αφού $x>0$.

β) Δεδομένο: $P(A) = \frac{1}{19}$. Οπότε: $\frac{x}{x^2 + 9x + 16} = \frac{1}{19}$, δηλαδή $x^2 - 10x + 16 = 0$, και εξ αυτής παίρνουμε: $x=2$ ή

$x=8$. **Η τιμή $x=8$ απορρίπτεται**, αφού τότε ο χορευτικός όμιλος θα είχε $8+(8+4)^2=152$ άτομα, που δεν ισχύει, αφού γνωρίζουμε, ότι ο χορευτικός όμιλος περιλαμβάνει λιγώτερα από 100 μέλη.

Η τιμή $x=2$ είναι δεκτή, αφού δίνει $2+(2+4)^2=38$ μέλη τού χορευτικού ομίλου <100 . **Άρα, ο όμιλος έχει 38 μέλη.**

Η πιθανότητα να επιλεγεί κορίτσι είναι: $P(K) = \frac{N(K)}{N(\Omega)} = \frac{(x + 4)^2}{x + (x + 4)^2} = \dots = \frac{36}{38} = \frac{18}{19}$

γ) Θεωρούμε την συνάρτηση $P(x) = \frac{x}{x^2 + 9x + 16}$, όπου x ο αριθμός τών αγοριών τού ομίλου, με $x>0$. Η

συνάρτηση αυτή εκφράζει την πιθανότητα να επιλεγεί αγόρι κατά την εκτέλεση τού πειράματος τύχης, συναρτήσει τού x .

Θα αναζητήσουμε το μέγιστο τής $P(x)$.

Είναι $P'(x) = \left(\frac{x}{x^2 + 9x + 16} \right)' = \dots = \frac{-x^2 + 16}{(x^2 + 9x + 16)^2}$

Ισχύει: $P'(x)=0 \Leftrightarrow -x^2 + 16 = 0 \Leftrightarrow x^2 = 16 \Leftrightarrow \mathbf{x=4 \text{ ή } x=-4}$

Η τιμή $x=-4$ απορρίπτεται, αφού πρέπει $x>0$.

Ακόμη: $P'(x)>0 \Leftrightarrow -x^2 + 16 > 0$ (αφού και $(x^2 + 9x + 16)^2 > 0$), οπότε: $-x^2 + 16 > 0 \Leftrightarrow x^2 - 16 < 0 \Leftrightarrow 0 < x < 4$, ενώ $P'(x)<0$, όταν $x>4$, όπως φαίνεται και στον κατωτέρω πίνακα:

x	0	4	$+\infty$
$P'(x)$	+	0	-
$P(x)$		$\frac{1}{17}$	

$$\text{Μέγιστο} = P(4) = \frac{4}{4^2 + 9 \cdot 4 + 16} = \frac{1}{17}$$

Επομένως, η πιθανότητα να επιλεγεί αγόρι μεγιστοποιείται, όταν τα αγόρια είναι ακριβώς τέσσερα. Και τότε η πιθανότητα αυτή είναι ίση με $\frac{1}{17}$

ΘΕΜΑ 4^ο

α) Η παράγωγος της f είναι: $f'(x) = (-2x^2 + kx + 4\sqrt{x} + 10)' = -4x + k + \frac{2}{\sqrt{x}}$, με $x > 0$ (1)

Επειδή η εφαπτομένη στην γραφική παράσταση της f και στο σημείο της με τετμημένη $x_0 = 1$ είναι παράλληλη στον άξονα $x'x$, τότε θα ισχύει: $f'(1) = 0$, οπότε θα είναι $f'(1) = 0 \stackrel{(1)}{\Leftrightarrow} -4 + k + 2 = 0 \Leftrightarrow k = 2$
 Άρα, $f(1) = -2 + 2 + 4 + 10 = 14$

Εξ άλλου, η εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $A(1, f(1))$ είναι της μορφής: $y = \lambda \cdot x + \beta$, όπου $\lambda = f'(1) = 0$

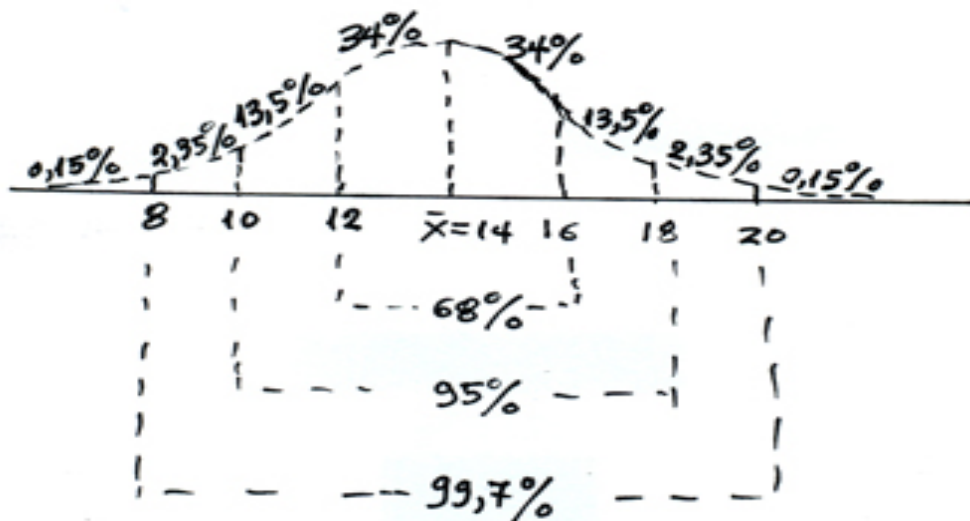
Αφού το σημείο $A(1, f(1))$, δηλαδή το $A(1, 14)$, είναι σημείο επαφής, τότε θα επαληθεύει και την $y = \lambda \cdot x + \beta$, οπότε: $14 = \lambda \cdot 1 + \beta$ και εξ αυτού $14 = 0 \cdot 1 + \beta \Rightarrow \beta = 14$.

Έτσι, η εξίσωση της ζητούμενης εφαπτομένης είναι: $y = 0 \cdot x + 14 \Leftrightarrow y = 14$

β) Τα στοιχεία της κανονικής κατανομής είναι: $\bar{X} = f(1)$ και $s = -\frac{2 \cdot f'(4)}{13}$.

Αλλά, $f(1) = 14$, και $f'(4) \stackrel{(1)}{=} -4 \cdot 4 + k + \frac{2}{\sqrt{4}} = -15 + k = -15 + 2 = -13$. Οπότε: $\bar{X} = 14, S = -\frac{2 \cdot (-13)}{13} = 2$

Τώρα, η καμπύλη της κανονικής κατανομής είναι:

ι) Αφού μικρότερες ή ίσες τού 8 είναι τρεις παρατηρήσεις τού αντιπροσωπευτικού δείγματος, αυτό σημαίνει, ότι το 0,15% των παρατηρήσεων είναι τρεις παρατηρήσεις. Εάν n είναι το μέγεθος τού δείγματος, τότε πρέπει να είναι: $0,15\% \cdot n = 3 \Leftrightarrow \frac{0,15}{100} \cdot n = 3 \Leftrightarrow 0,15 \cdot n = 300 \Leftrightarrow 15 \cdot n = 30000 \Leftrightarrow n = 2.000$.

Στο διάστημα (10,16) ευρίσκονται το $68\% + 13,5\% = 81,5\%$ των παρατηρήσεων, δηλαδή $\frac{81,5 \cdot 2.000}{100} = 1630$ παρατηρήσεις.

ii) Υπολογίζουμε τον συντελεστή μεταβολής CV: $CV = \frac{S}{\bar{X}} = \frac{2}{14} = \frac{1}{7} > \frac{1}{10} = 10\%$. Άρα το δείγμα δεν είναι ομοιγενές.

Εάν τώρα σε κάθε μία από τις παρατηρήσεις x_1, x_2, \dots, x_n προστεθεί η τιμή $a > 0$, τότε θα έχουμε τις νέες παρατηρήσεις: $y_1 = x_1 + a, y_2 = x_2 + a, \dots, y_n = x_n + a$.

Τότε, η μέση τιμή των νέων παρατηρήσεων θα είναι: $\bar{Y} = \bar{X} + a = 14 + a$, ενώ $S_y = S_x = 2$

Οπότε, ο νέος συντελεστής μεταβολής είναι: $CV' = \frac{S_y}{\bar{Y}} = \frac{S_x}{\bar{X} + a} = \frac{2}{14 + a}$.

Για να είναι, τώρα, το δείγμα ομοιογενές, πρέπει: $CV' < 10\%$ ή $\frac{2}{14 + a} \leq \frac{1}{10} \Leftrightarrow 14 + a \geq 20 \Leftrightarrow a \geq 6$.

Επομένως, η μικρότερη τιμή του a , προκειμένου το νέο δείγμα να είναι ομοιογενές, είναι $a=6$.

----- ... -----
Επιμέλεια Λύσεων: Άγγελος Λιβαθινός, Μαθηματικός-Λυκειάρχης